

การศึกษาสภาพและปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้าในการเรียนหลักสูตร
การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร

นางสาว วรรัตน์ อภินันท์กุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-0491-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

14 อ.ค. 2547

๕๒๐๖๐๘๘๘ ๖

A STUDY ON THE STATE AND PROBLEMS OF DEPARTMENT STORE STAFF
OF GENERAL NON-FORMAL EDUCATION DISTANCE LEARNING
IN BANGKOK METROPOLIS

MISS. WORARAT APINANKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Non-Formal Education

Department of Non-Formal Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-0491-5

วรรัตน์ อภินันท์กุล : การศึกษาสภาพและปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้าในการเรียน
หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร. (A STUDY
ON THE STATE AND PROBLEMS OF DEPARTMENT STORE STAFF OF GENERAL
NON-FORMAL EDUCATION DISTANCE LEARNING IN BANGKOK METROPOLIS)
อ. ที่ปรึกษา : ศ.ดร.รัตนา พุ่มไพศาล, รศ.ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ 135 หน้า. ISBN
974-03-0491-5.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหารวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้าในการเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านสื่อประกอบการเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา จำนวน 300 คน ในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตบางกอกน้อย ในภาคเรียนที่ 1/2544 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม และวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพในการเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน อยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อประกอบการเรียน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านส่วนตัวนักศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านสื่อประกอบการเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน อยู่ในเกณฑ์น้อย

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพ สมรส รายได้ ระดับที่กำลังศึกษา แผนกการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ภาควิชา...การศึกษานอกโรงเรียน..... ลายมือชื่อนิติ..... วรรัตน์ อภินันท์กุล.....
สาขาวิชา...การศึกษานอกระบบโรงเรียน..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... รัตนา พุ่มไพศาล.....
ปีการศึกษา..2544.. ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4283798127 : MAJOR NON-FORMAL EDUCATION

KEY WORD: STATE AND PROBLEMS / DEPARTMENT STORE STAFF / GENERAL NON-FORMAL EDUCATION / DISTANCE LEARNING / BANGKOK METROPOLIS

WORARAT APINANKUL : A STUDY ON THE STATE AND PROBLEMS OF DEPARTMENT STORE STAFF OF GENERAL NON-FORMAL EDUCATION DISTANCE LEARNING IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : PROF.DR.RATTANA POOMPAISAL, DR.TAVEEWAT PITAYANON , 135 pp. ISBN 974-03-0491-5.

The purpose of this research was to study the general conditions and level of problems including of opinions concerning the stage and problems of department store staff of general non-formal education distance learning in Bangkok Metropolis. The stage and problems in this survey were divided into learners'status, group meeting activities, teaching activities, tutors, instructional media and evaluation. The sample groups are 300 learners in Bangkoknoi Non-formal education center during semester 1/2001. The data analysis was conducted by the percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way Anova. The following conclusions were drawn based on the findings of this research:

1. The opinions of the status of general non-formal education distance learning in Bangkok Metropolis were at the maximum level, except the learners'status, teaching activities and instructional media, which were at the moderate level. The opinions of the problems of general non-formal education distance learning in Bangkok Metropolis were at the minimum level, except the learners'status, which were at the moderate level.

2. The comparative opinions of the status and problems of general non-formal education distance learning in Bangkok Metropolis by independent variables: sex, age, marital status, salary, education level and department of work were not significantly different.

Department..NON-FORMAL..EDUCATION... Student's signature.....*Worarat Apinankul*
Field of study..NON-FORMAL..EDUCATION.. Advisor's signature.....*Rattana Poompaisal*
Academic year ...2001... Co-advisor's signature.....*[Signature]*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล และ รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งอาจารย์ทั้งสองได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด และขอระลึกถึง รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ดูแลงานวิจัยมาตั้งแต่ต้น ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงจะไม่สำเร็จลงได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือและความกรุณาจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางกอกน้อย รวมทั้งคุณภัทรพล มหาพันธ์, คุณศิริมา กิตติบัณฑิต, คุณปริยาริ หิรัญรัมย์, คุณนันทิยา อัสวเรขา ที่ได้มีส่วนช่วยผู้วิจัยเป็นอย่างมาก และขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล, ศาสตราจารย์อุ้นตา นพคุณ, รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์ วิบูลย์พันธ์, คุณทวีพร เกตุมณี และสมาชิกทุกคนในครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา รวมทั้งขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนสนับสนุนส่วนหนึ่งในงานวิจัยฉบับนี้ พร้อมทั้งขอขอบพระคุณทุกท่านที่ไม่สามารถเอ่ยนามในที่นี้ได้หมด

วรัตน์ อภินันท์กุล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	9
การศึกษาทางไกล.....	15
การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	17
สภาพทั่วไปของห้างสรรพสินค้าในกรุงเทพมหานคร.....	24
แนวคิดการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้แก่พนักงานห้างสรรพสินค้า	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	89
อภิปรายผลการวิจัย.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	101
รายการอ้างอิง.....	103
ภาคผนวก.....	109
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	110
ภาคผนวก ข จดหมายขอความร่วมมือในการตรวจแบบสอบถามและ ในการวิจัย.....	112
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	120
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	135

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของพนักงานห้างสรรพสินค้า.....	48
2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านส่วนตัวนักศึกษา.....	50
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม.....	52
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	53
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านครูประจำกลุ่ม.....	54
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อประกอบการเรียน.....	55
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน.....	56
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร.....	57
9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับสภาพของพนักงานห้างสรรพสินค้าในการ เข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้าในการ เข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	59
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเฉลี่ยเกี่ยวกับสภาพของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ.....	60
12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเฉลี่ยเกี่ยวกับปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ.....	61
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเฉลี่ยเกี่ยวกับสภาพของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	62
14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเฉลี่ยเกี่ยวกับปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	63
15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเฉลี่ยเกี่ยวกับสภาพของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้.....	64
16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเฉลี่ยเกี่ยวกับปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้.....	65
17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับสภาพของพนักงานห้างสรรพสินค้าในการ เข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับที่กำลังศึกษา.....	66
18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้าในการ เข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับที่กำลังศึกษา.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเฉลี่ยเกี่ยวกับสภาพของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามแผนการปฏิบัติงาน.....	68
20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเฉลี่ยเกี่ยวกับปัญหาของพนักงานห้างสรรพสินค้า ในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามแผนการปฏิบัติงาน.....	69
21 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับปัญหาในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอก โรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านส่วนตัวนักศึกษา...	70
22 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านส่วนตัวนักศึกษา.....	71
23 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับปัญหาในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอก โรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	72
24 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม.....	73
25 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับปัญหาในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอก โรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	74
26 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	75
27 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับปัญหาในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอก โรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านครูประจำกลุ่ม.....	76
28 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านครูประจำกลุ่ม.....	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
29 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับปัญหาในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อประกอบการเรียน.....	78
30 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อประกอบการเรียน.....	79
31 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับปัญหาในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน.....	80
32 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน.....	81